

Blodtryck och diabetes

Magnus Wijkman

Överläkare, adj. universitetslektor, docent

Medicinkliniken i Norrköping, Linköpings Universitet

magnus.wijkman@liu.se

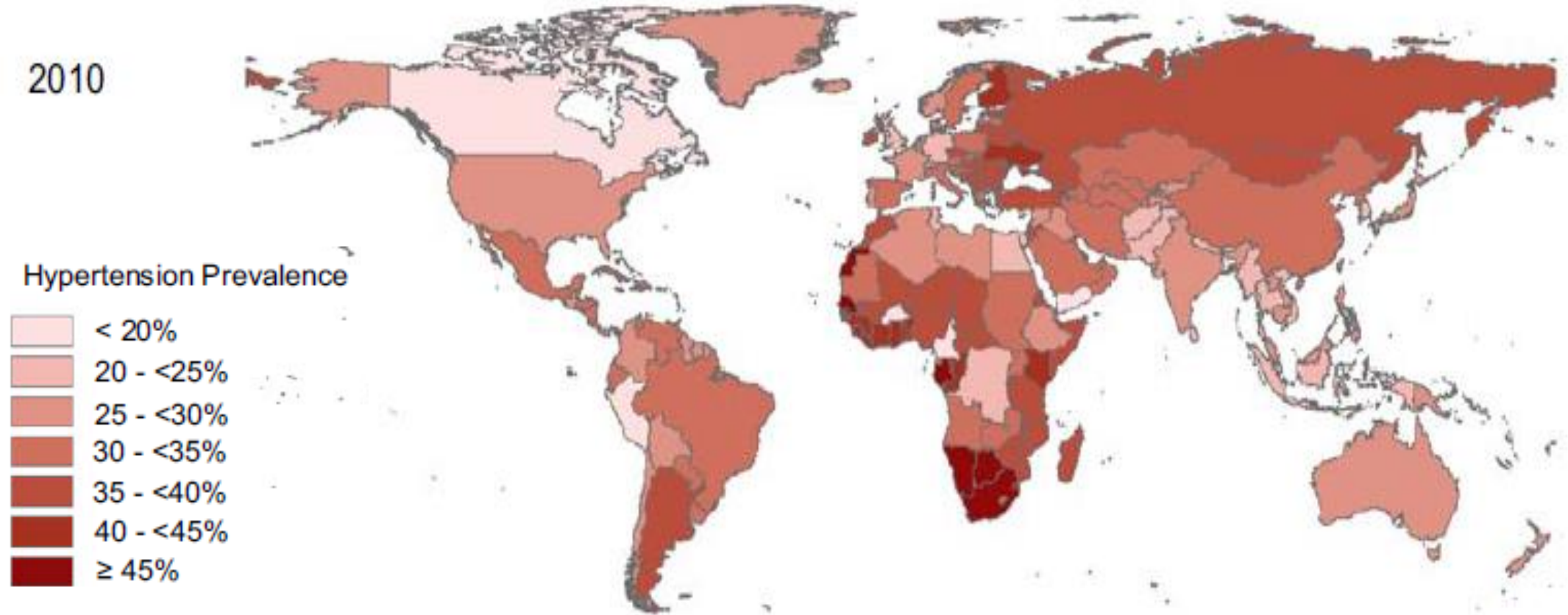
Blodtryck och diabetes

- Varför är högt blodtryck så vanligt vid diabetes?
- När ska läkemedelsbehandling inledas, och vilket målvärde ska vi eftersträva?
- Hur ska vi mäta blodtrycket på ett korrekt sätt?
- Sjunker blodtrycket av diabetesläkemedel (GLP-1-RA, SGLT2i, NS-MRA) ?
- Vilka nya läkemedel mot högt blodtryck är på gång?

Ungefär var tredje vuxen i världen hade hypertoni år 2010

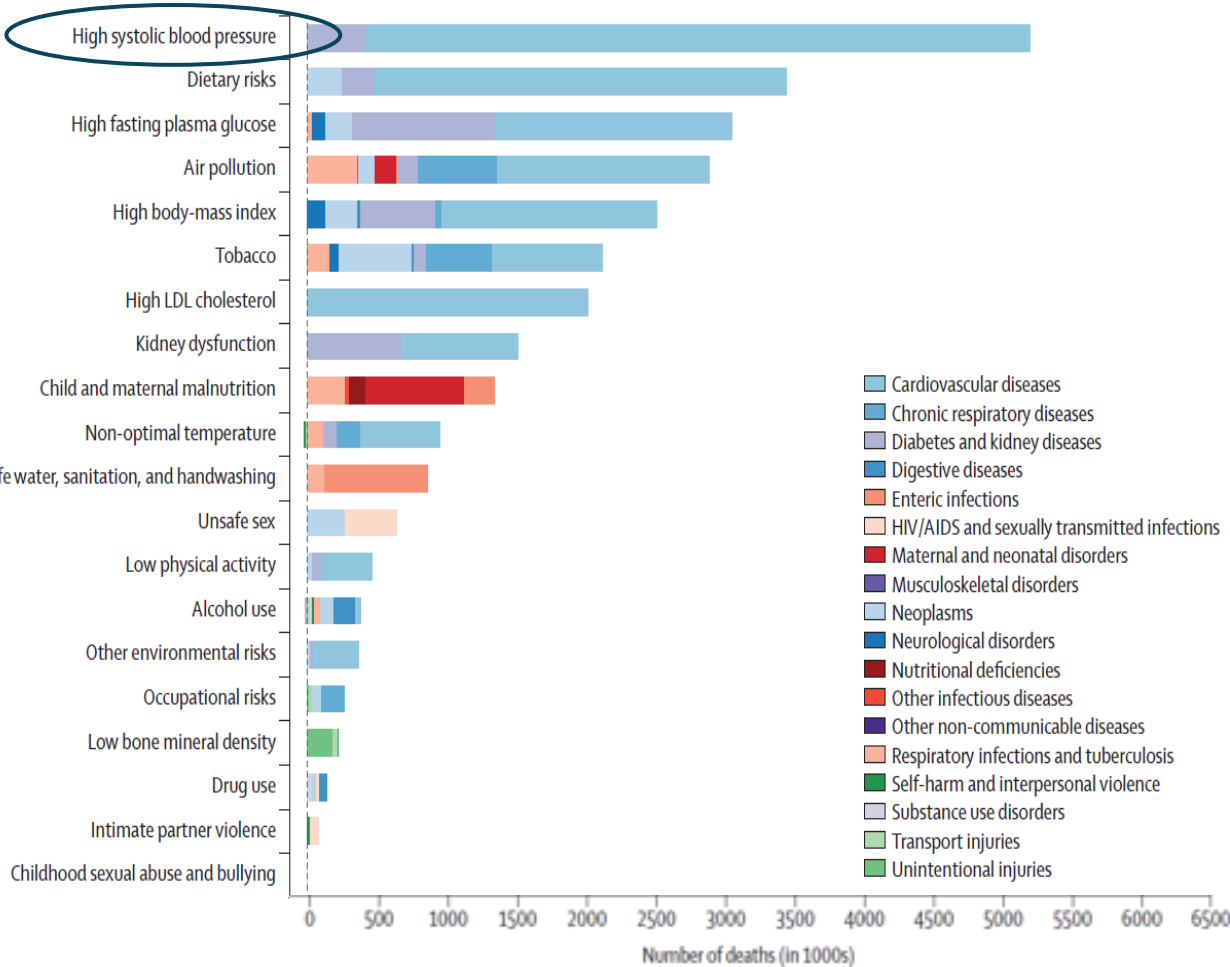

Av förebyggbara riskfaktorer för död 2019, rankades hypertoni

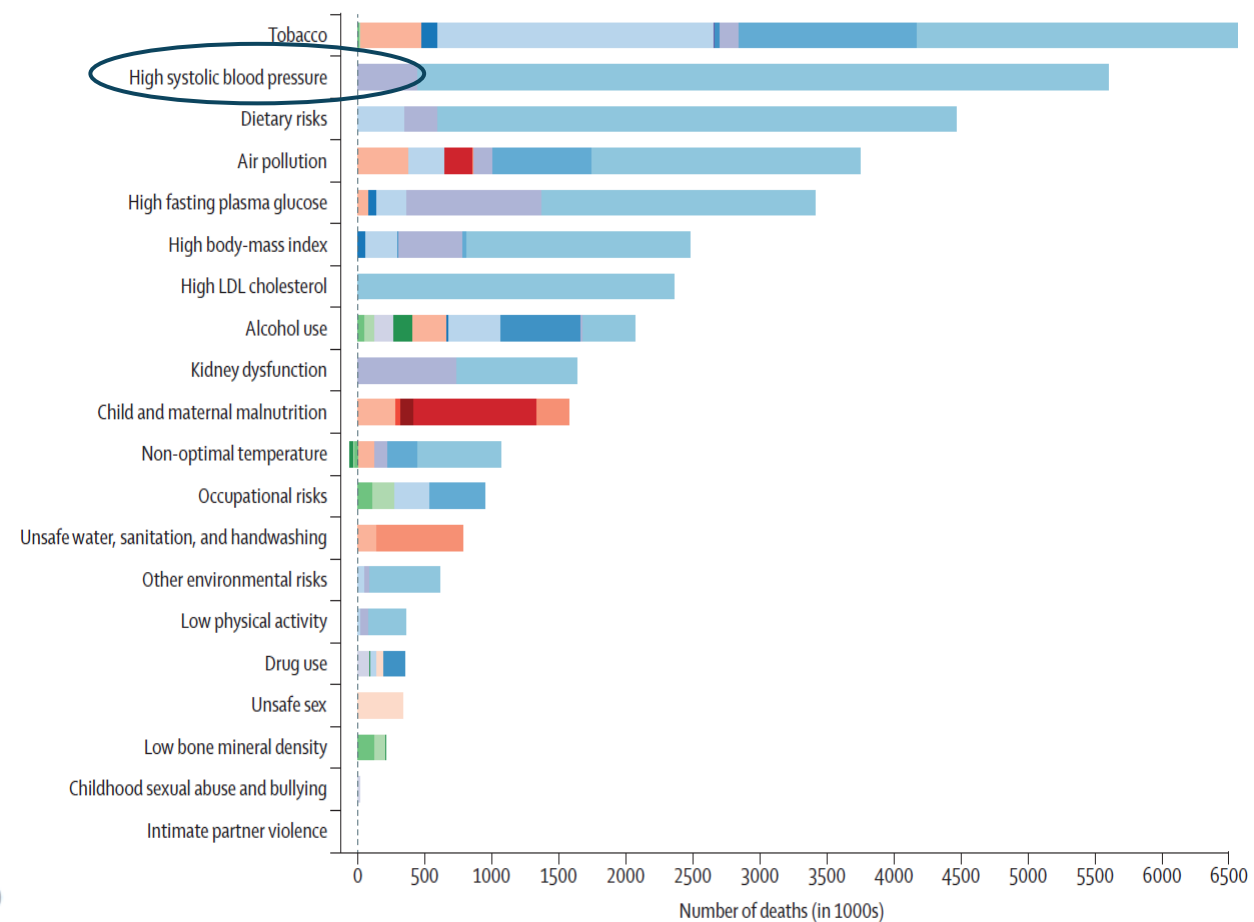
- nummer 1 hos kvinnor

- nummer 2 hos män

A Global attributable deaths from Level 2 risk factors for females in 2019

B Global attributable deaths from Level 2 risk factors for males in 2019

Varför är hypertoni vanligt vid diabetes?

Typ 1-diabetes: nefropati

Typ 2-diabetes / metabolt syndrom:

- ökad aktivitet i renin-angiotensin-aldosteron-systemet (RAAS)

- ökad aktivitet i sympatiska nervsystemet (SNS)

- ökad syntes av endotelin-1 (ET-1)

- ökad natriumretention i njuren

- minskad vasodilatation

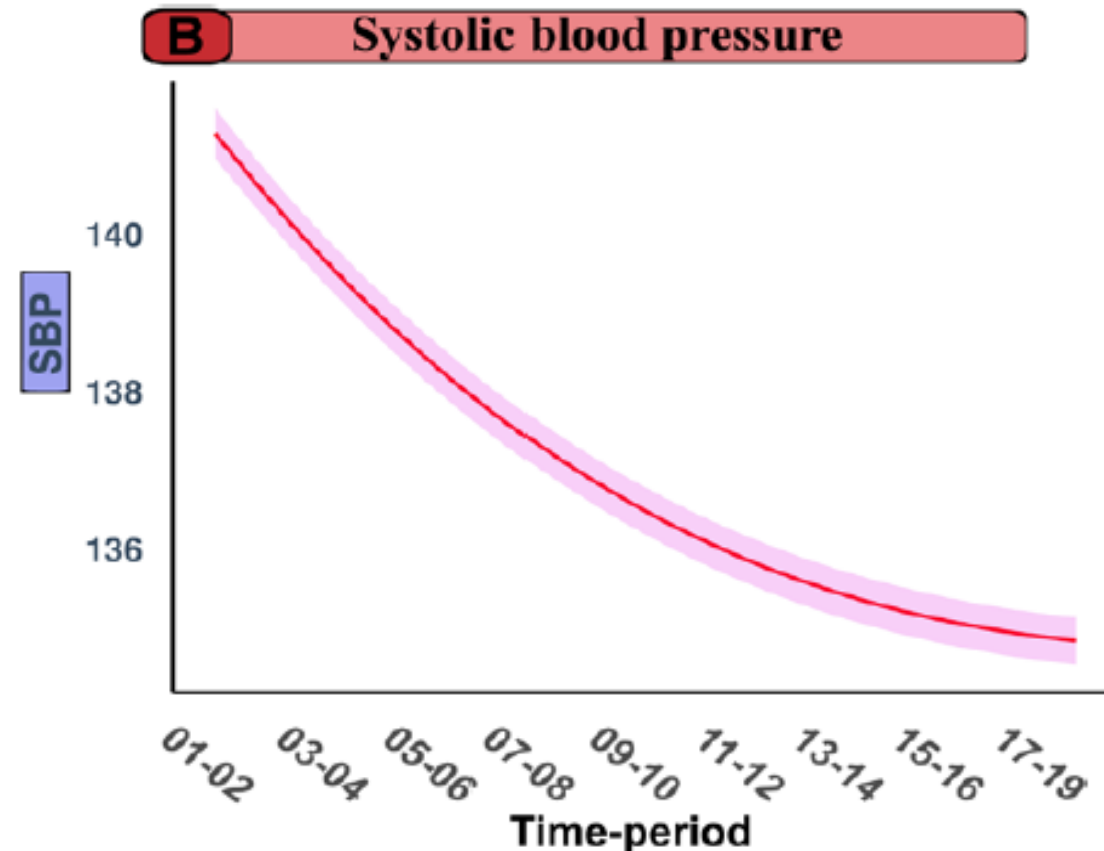
Risk factors, mortality trends and cardiovascular diseases in people with Type 1 diabetes and controls: A Swedish observational cohort study

Sara Hallström,^{a,b*} Magnus Olof Wijkman,^c Johnny Ludvigsson,^d Per Ekman,^e Marc Alan Pfeffer,^f Hans Wedel,^g
Annika Rosengren,^b and Marcus Lind^{a,b,h}

Risk factor	Persons	2002–2004	2008–2010	2017–2019
Systolic blood pressure (mmHg)	All T1D	128.8 (15.7) <i>n</i> = 19,081	125.9 (13.5) <i>n</i> = 27,815	125.6 (12.6) <i>n</i> = 37,155
	T1D ≥45 years with cardiorenal disease	139.9 (16.2) <i>n</i> = 2492	134.9 (13.9) <i>n</i> = 5330	133.2 (12.5) <i>n</i> = 7939

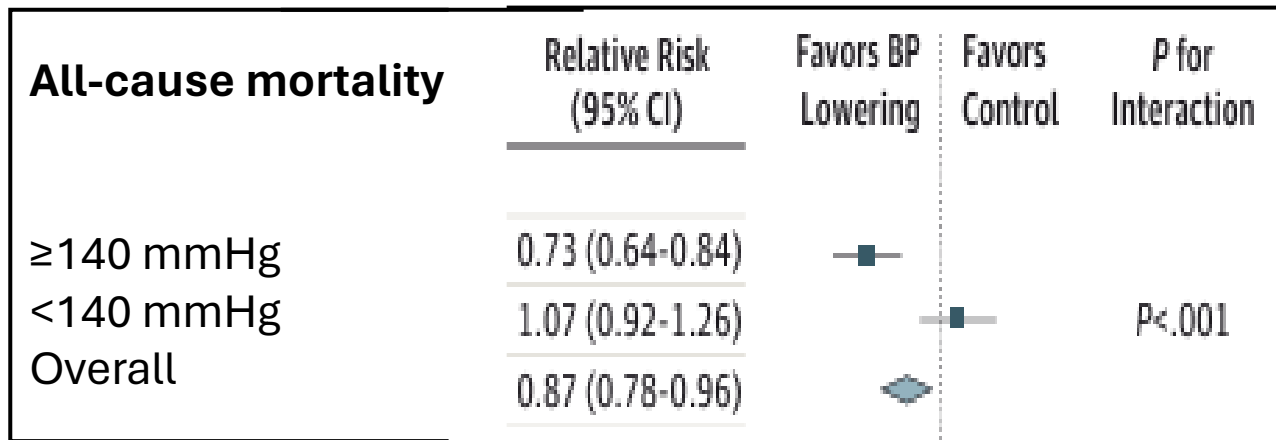
Twenty Years of Cardiovascular Complications and Risk Factors in Patients With Type 2 Diabetes: A Nationwide Swedish Cohort Study

Naveed Sattar , MD; John McMurray , MD; Jan Borén , MD, PhD; Araz Rawshani, MD, PhD; Elmir Omerovic , MD, PhD; Niklas Berg , MD, PhD; Janita Halminen, MD; Kristoffer Skoglund , MD, PhD; Björn Eliasson , MD, PhD; Hertzal C. Gerstein , MD, MSc; Darren K. McGuire , MD, MHSc; Deepak Bhatt , MD, MPH; Aidin Rawshani , MD, PhD

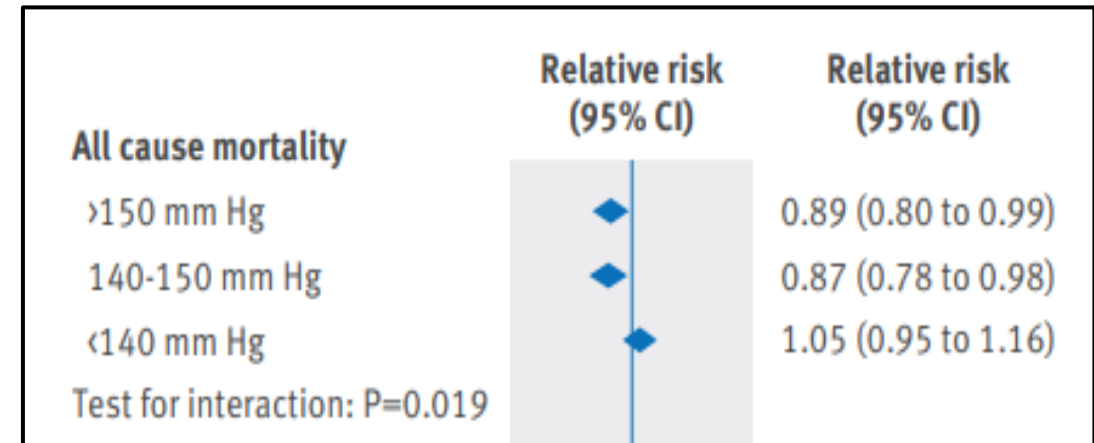

Vid vilken blodtrycksnivå lönar det sig att inleda läkemedelsbehandling vid diabetes?

Emdin *et al.* 2015

Brunström *et al.* 2016

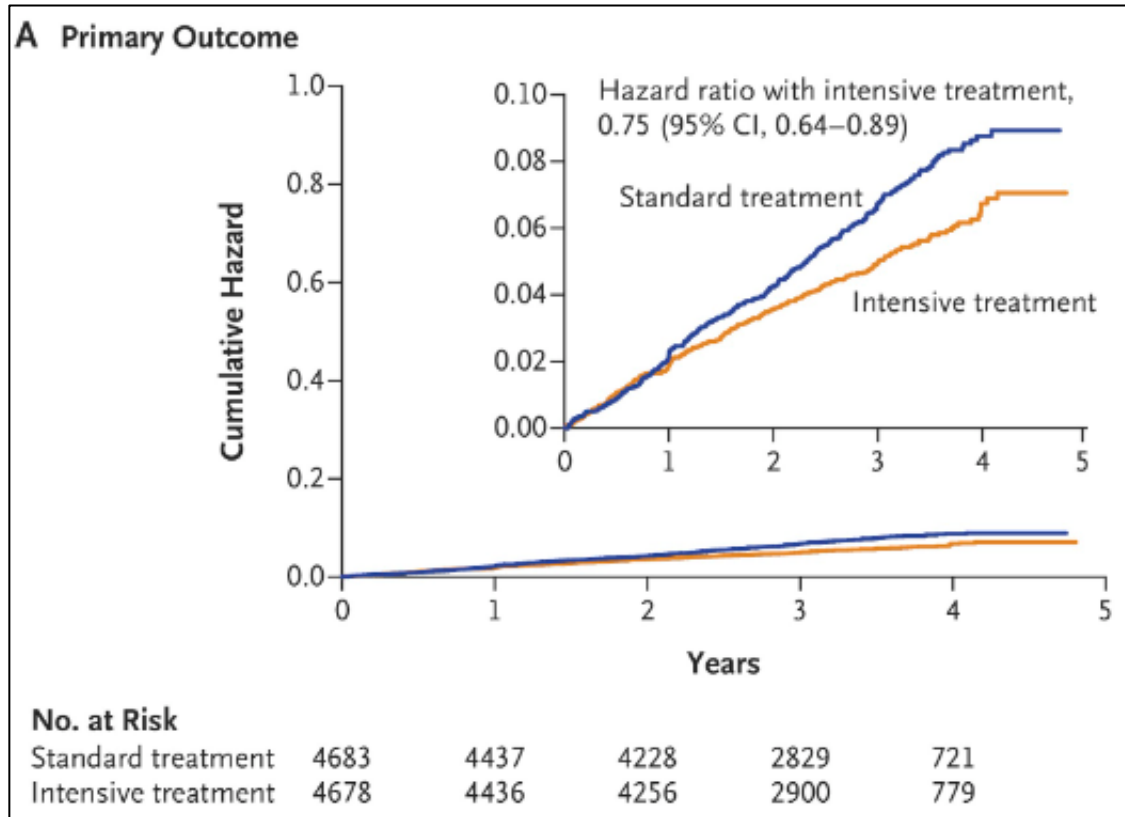

Mortalitetsvinst av blodtrycksbehandling vid diabetes endast om SBP ≥140 mmHg innan behandlingen inleds

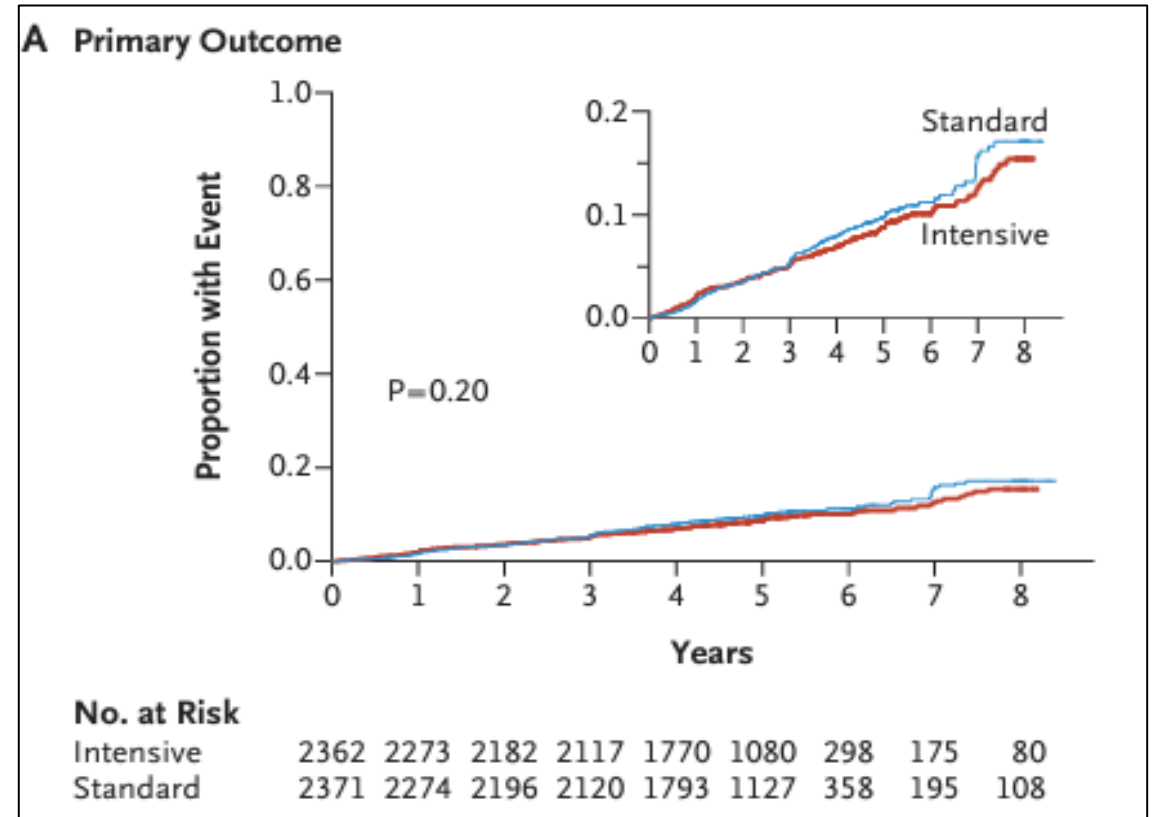
Vilket målblodtryck är optimalt?

SPRINT

Patienter: SBP $\geq$ 130 mmHg och hög risk, EJ diabetes
Mål: SBP <120 mmHg vs. SBP <140 mmHg
Efter 1 år: 121 mmHg vs. 136 mmHg

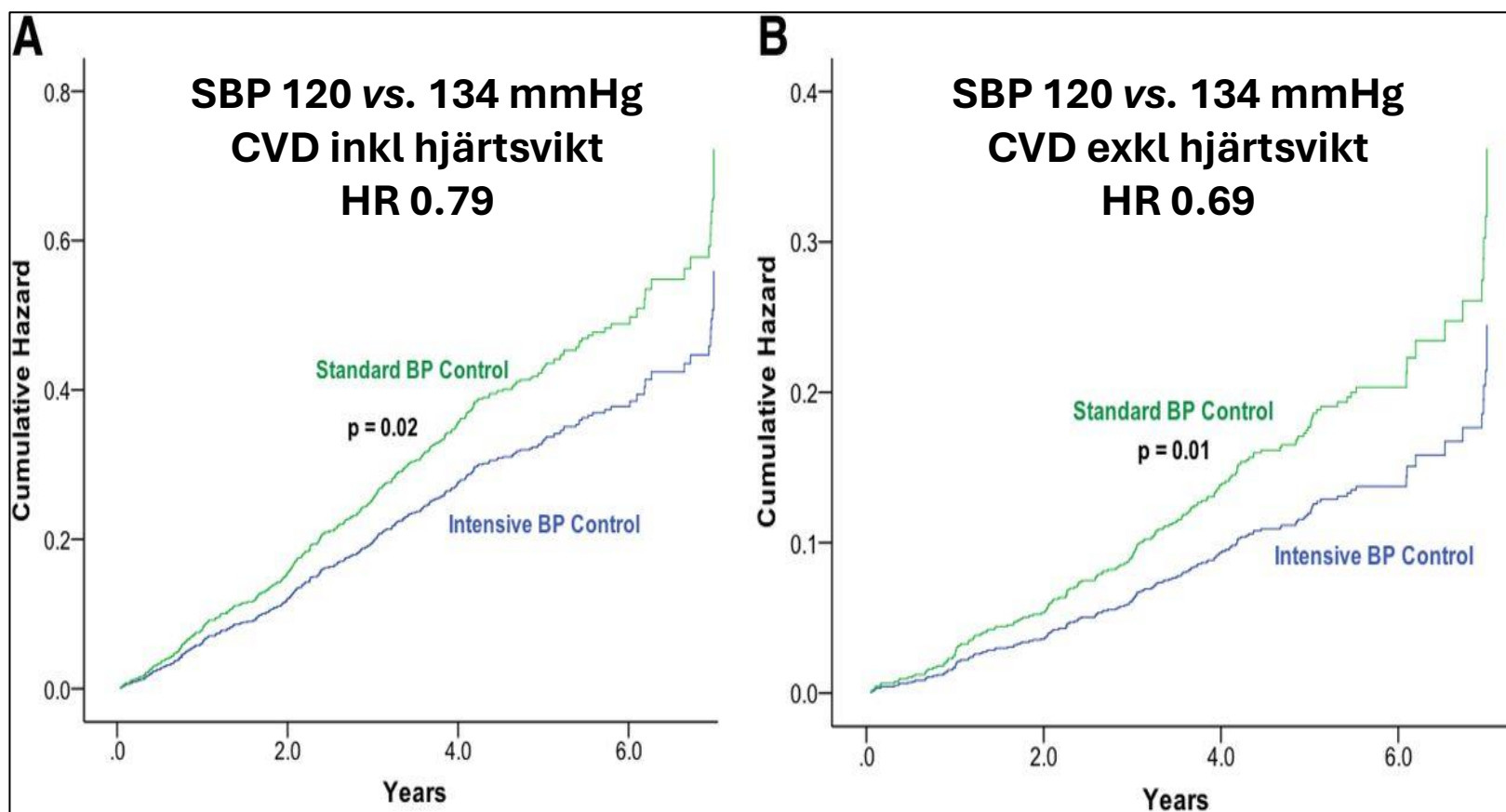
ACCORD

Patienter: SBP $\geq$ 130 mmHg och hög risk, OCH diabetes
Mål: SBP <120 mmHg vs. SBP <140 mmHg
Efter 1 år: 119 mmHg vs. 134 mmHg

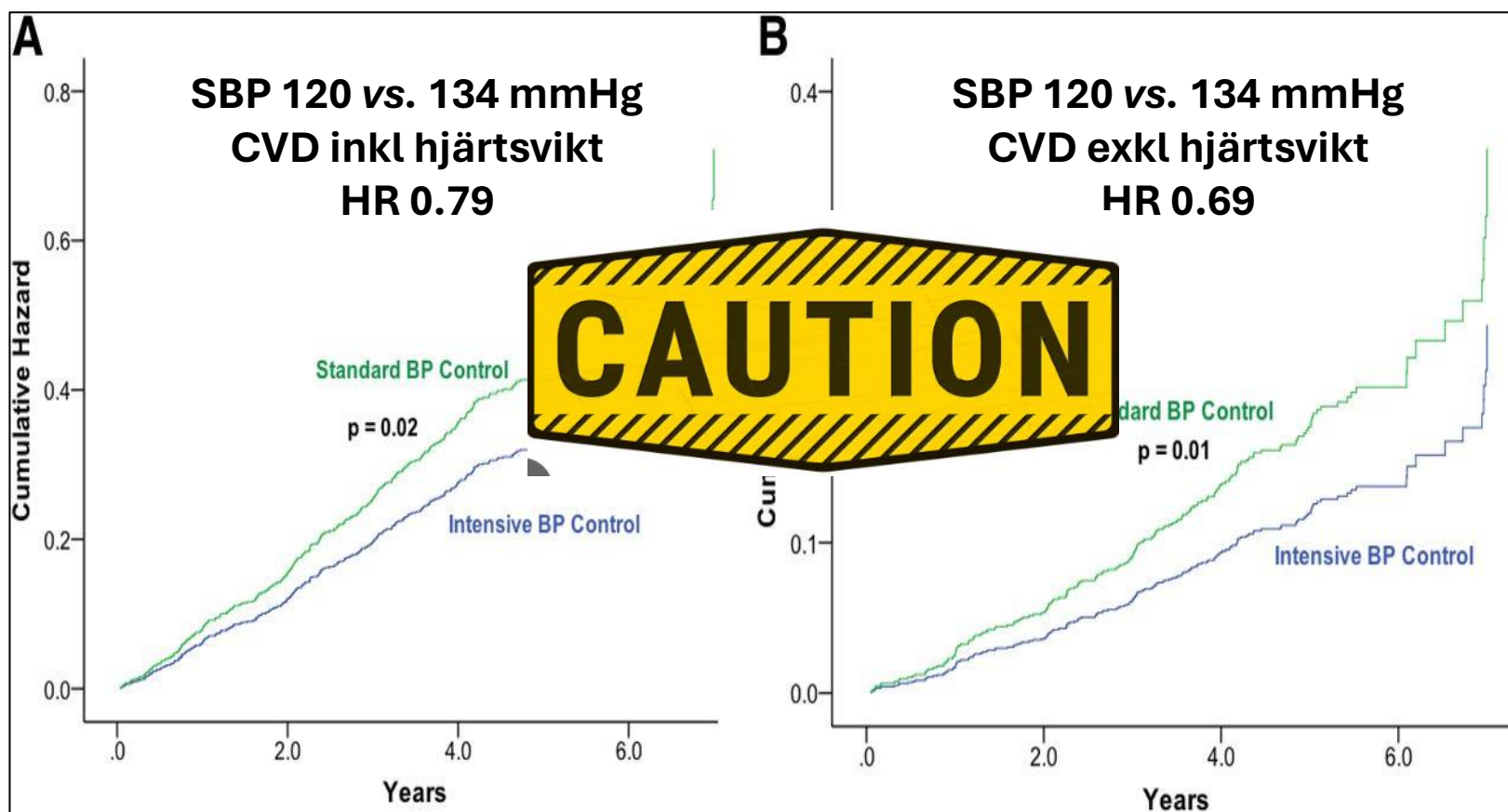
Vad händer om man från ACCORD

- handplockar 2592 "SPRINT-liknande" patienter, och
- tar bort de 1308 som fått "farligt intensiv glykemisk kontroll" ?

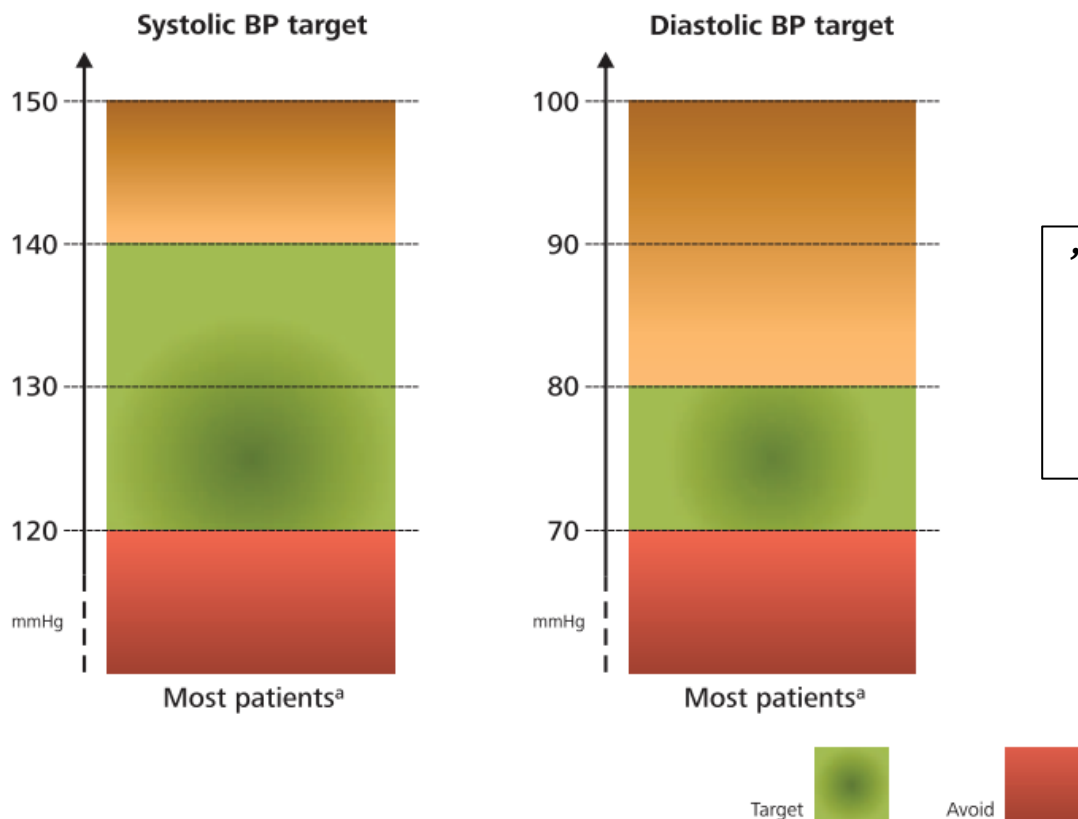

Vad händer om man från ACCORD

- handplockar 2592 "SPRINT-liknande" patienter, och
- tar bort de 1308 som fått "farligt intensiv glykemisk kontroll" ?

Tröskelvärde för läkemedelsbehandling $\geq 140/90$ mmHg
Målvärde vid läkemedelsbehandling $< 130/80$ mmHg
Undvik att behandla till $< 120/70$ mmHg

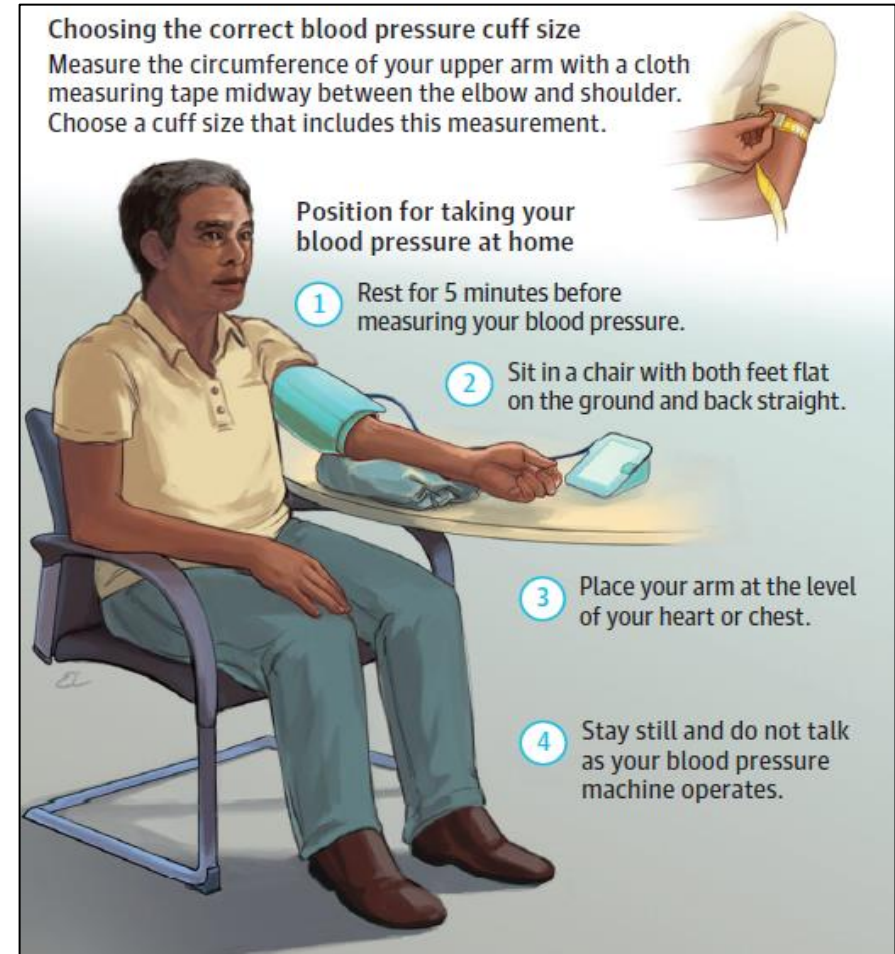
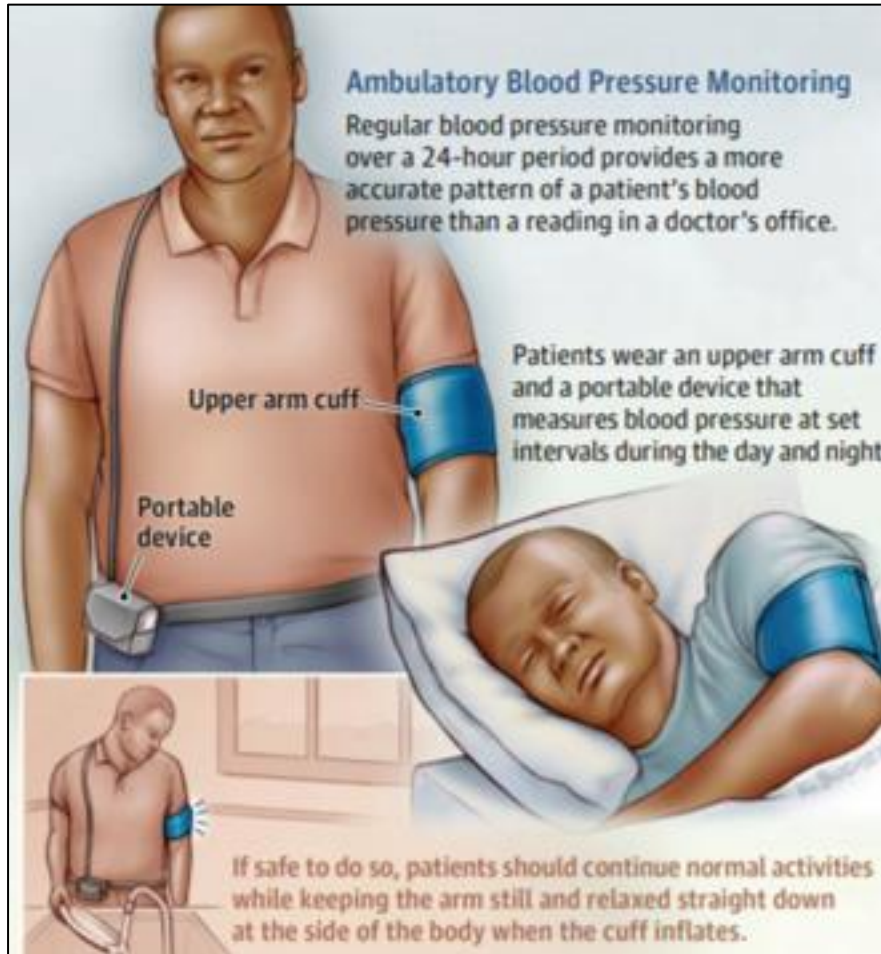

*"If target $< 130/80$ mmHg cannot be obtained or is not tolerated, maintaining BP within the **130-139/80-89 mmHg** range **guarantees a sizeable degree of protection** compared to BP values 140/90 mmHg."*

Två metoder för att undvika ”vit-rock-effekt”

24-timmars dygnsblodtryck

Hemblodtryck

Diagnostiska kriterier för hypertoni

Mottagningsblodtryck $\geq 140 / 90$ mmHg

Hemblodtryck $\geq 135 / 85$ mmHg

Ambulatoriskt blodtryck

24-timmars-snitt $\geq 130 / 80$ mmHg

dag-delen $\geq 135 / 85$ mmHg

natt-delen $\geq 120 / 70$ mmHg

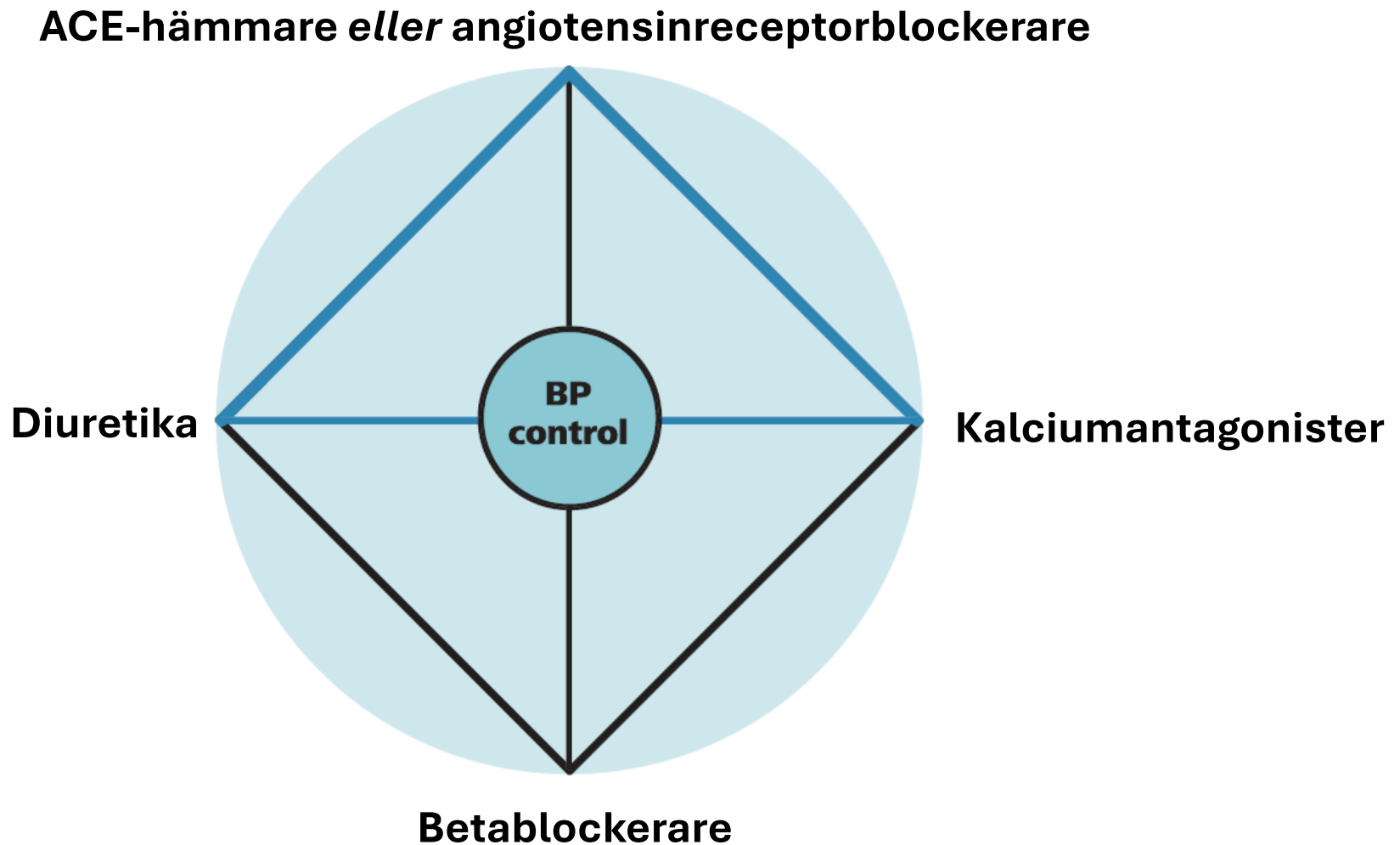
Blodtrycksmätning utanför mottagningen

Mottagnings- blodtryck	Högt	Vitrock- hypertoni 15-20%	Hypertoni
	Lågt	Normotension	Maskerad hypertoni 10-20%
		Lågt	Högt
		Hemblodtryck eller 24-tim registrering	

Vilka läkemedel rekommenderas vid hypertoni?

Blodtrycks-effekter av GLP-1-RA och SGLT-2i i placebokontrollerade endpoint-studier vid T2D

GLP-1-RA	LEADER n=9340	SUSTAIN-6 n=3297	PIONEER n=3183	REWIND n=9901	EXSCEL n=14 752
Läkemedel	Liraglutid	Semaglutid	Semaglutid	Dulaglutid	Exenatid
Handelsnamn	Victoza	Ozempic	Rybelsus	Trulicity	Bydureon
SBP / DBP baseline	136/77 mmHg	136/77 mmHg	136/70 mmHg	137/78 mmHg	NR
Effekt på blodtrycket, vs placebo	1.2/0.6 mmHg lägre	SBP 1.3 mmHg lägre (0.5 mg) SBP 2.6 mmHg lägre (1.0 mg)	Sänkning 2.6/0.7 mmHg större	SBP 1.7 mmHg lägre	1.6/0.25 mmHg lägre
Uppföljningstid för blodtryck	36 månader	104 veckor	Final follow-up	Mixed model LSM	Mixed model LSM

SGLT-2i	EMPA-REG n=7020	DECLARE-TIMI 58 n=17 160	CANVAS n=10 142	CREDENCE n=4401
Läkemedel	Empagliflozin	Dapagliflozin	Canagliflozin	Canagliflozin
Handelsnamn	Jardiance	Forxiga	Invokana	Invokana
SBP / DBP baseline	136/77 mmHg	135/15 mmHg	137/78 mmHg	140/78 mmHg
Effekt på blodtrycket, vs placebo	Visas grafiskt SBP ≈ 3 mmHg ?	2.7/0.7 mmHg lägre	3.9/1.4 mmHg lägre	3.3/1.0 mmHg lägre
Uppföljningstid för blodtryck	Regression plot	Mixed models LSM	Mixed models LSM	Mixed models LSM

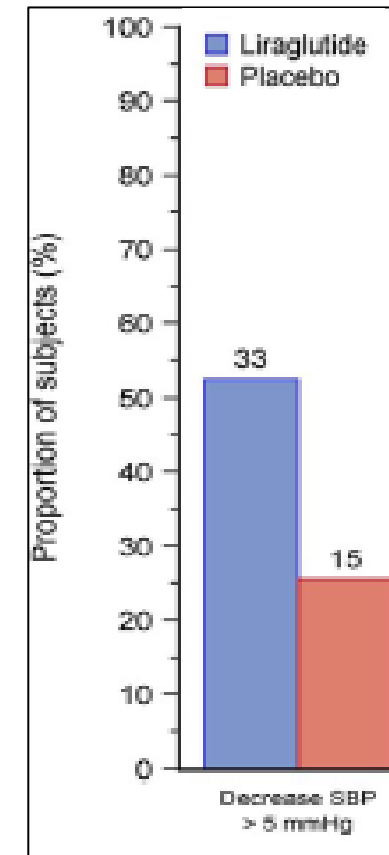
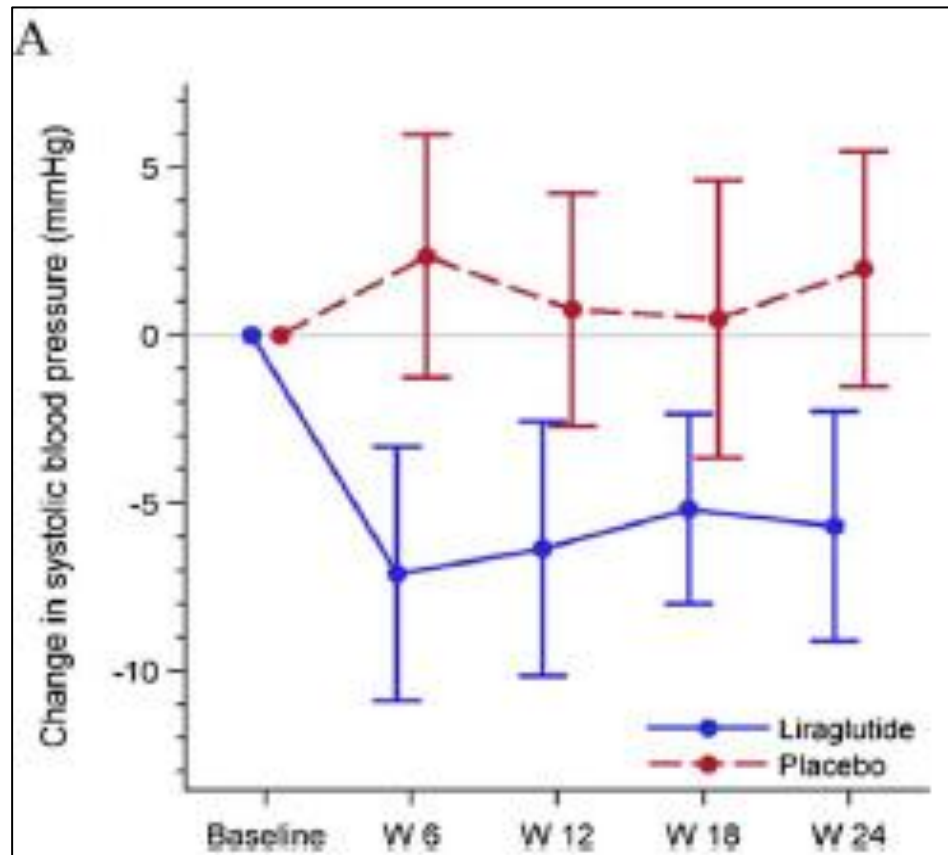
N Engl J Med 2016; **375**:311-22, *N Engl J Med* 2016;**375**:1834-44, *N Engl J Med* 2019;**381**:841-51, *Lancet* 2019; **394**: 121–30, *N Engl J Med* 2017;**377**:1228-39, *N Engl J Med* 2015;**373**:2117-28, *N Engl J Med* 2019;**380**:347-57, *N Engl J Med* 2017;**377**:644-57, *N Engl J Med* 2017;**377**:644-57, *N Engl J Med* 2019;**380**:2295-306.

Blodtrycks-effekter av finerenon i placebo-kontrollerade endpointstudier vid T2D

	FIDELIO n=5734	FIGARO n=7437
Läkemedel	Finerenon	
Handelsnamn	Kerendia	
SBP / DBP baseline	138/? mmHg	136/? mmHg
Effekt på blodtrycket, vs placebo	Sänkning SBP 1.2 mmHg större	Sänkning SBP 3 mmHg större
Uppföljningstid för blodtryck	12 månader	24 månader

Predictors and correlates of systolic blood pressure reduction with liraglutide treatment in patients with type 2 diabetes

Magnus O. Wijkman MD, PhD^{1,2} | Mary Dena MD³ | Sofia Dahlqvist⁴ |
Sheyda Sofizadeh RN⁴ | Irl Hirsch MD⁵ | Jaakko Tuomilehto MD, PhD^{6,7} |
Johan Mårtensson MD, PhD⁸ | Ole Torffvit MD, PhD⁹ | Henrik Imberg MSc^{10,11,12}
Aso Saeed MD, PhD¹³ | Marcus Lind MD, PhD^{4,14}

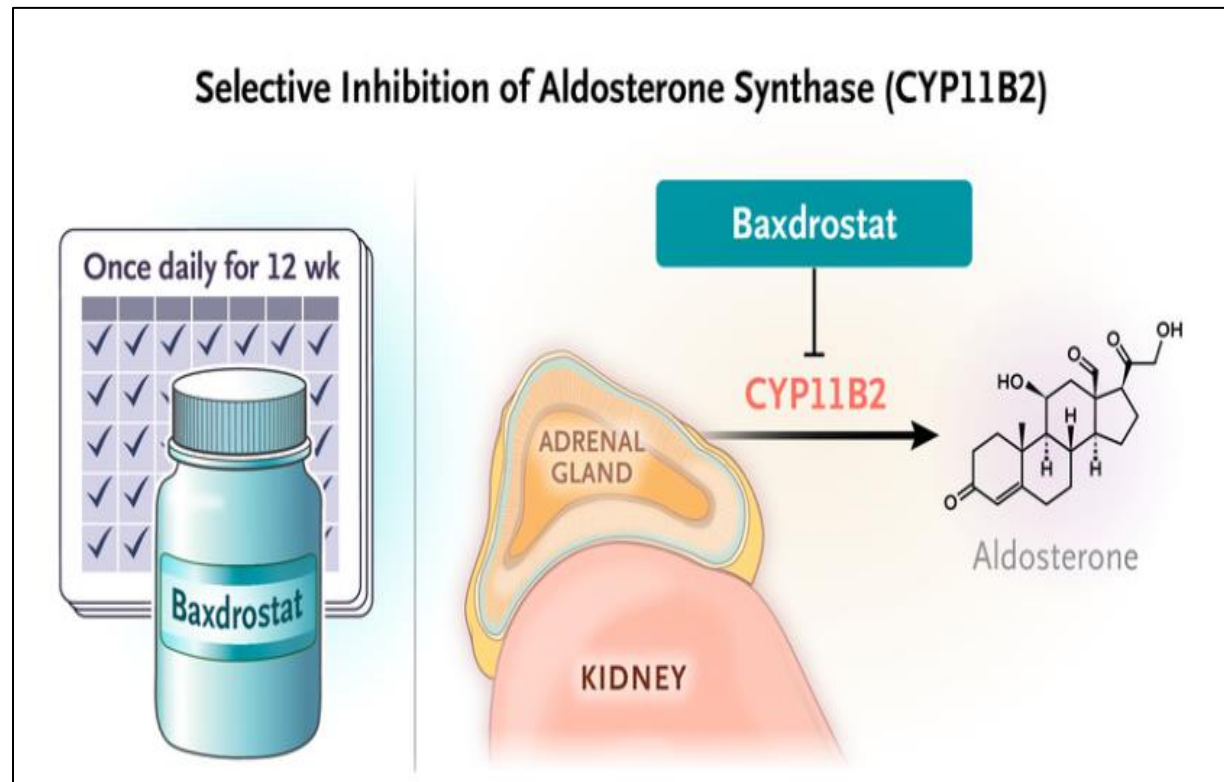
Nya hypertoni-läkemedel

- Baxdrostat
- Aprocitantan
- Zilebesiran

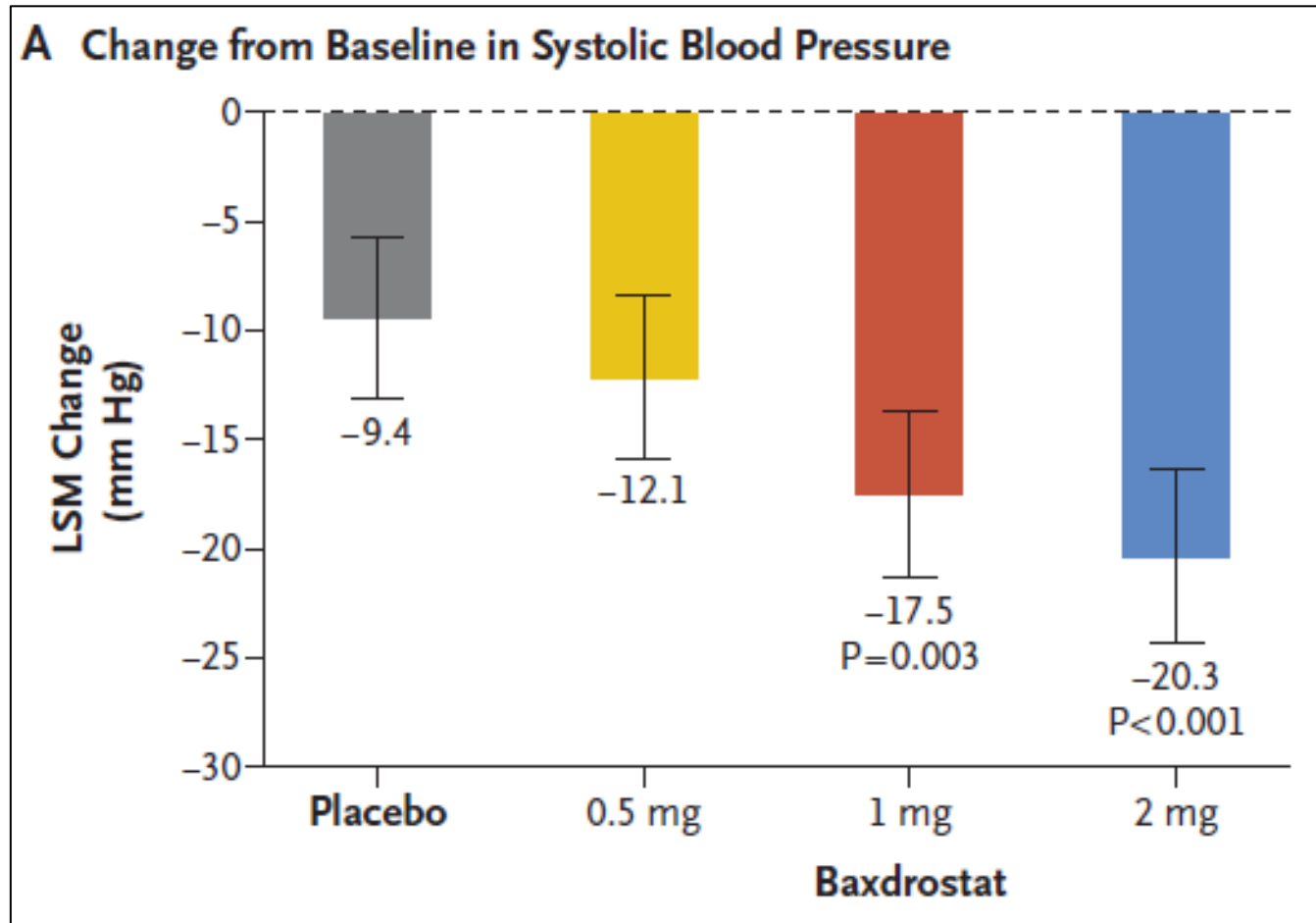
BrigHTN-studien

Baxdrostat – aldosteronsyntas-hämmare

BrigHTN-studien

Baxdrostat – aldosteronsyntas-hämmare

Placebo-justerad sänkning
av SBP: 11 mmHg

Endotelin-1

– en potent vasokonstriktor

Syntetiseras framför allt i endotel-celler

Lokalt verkande hormon

Två receptorer

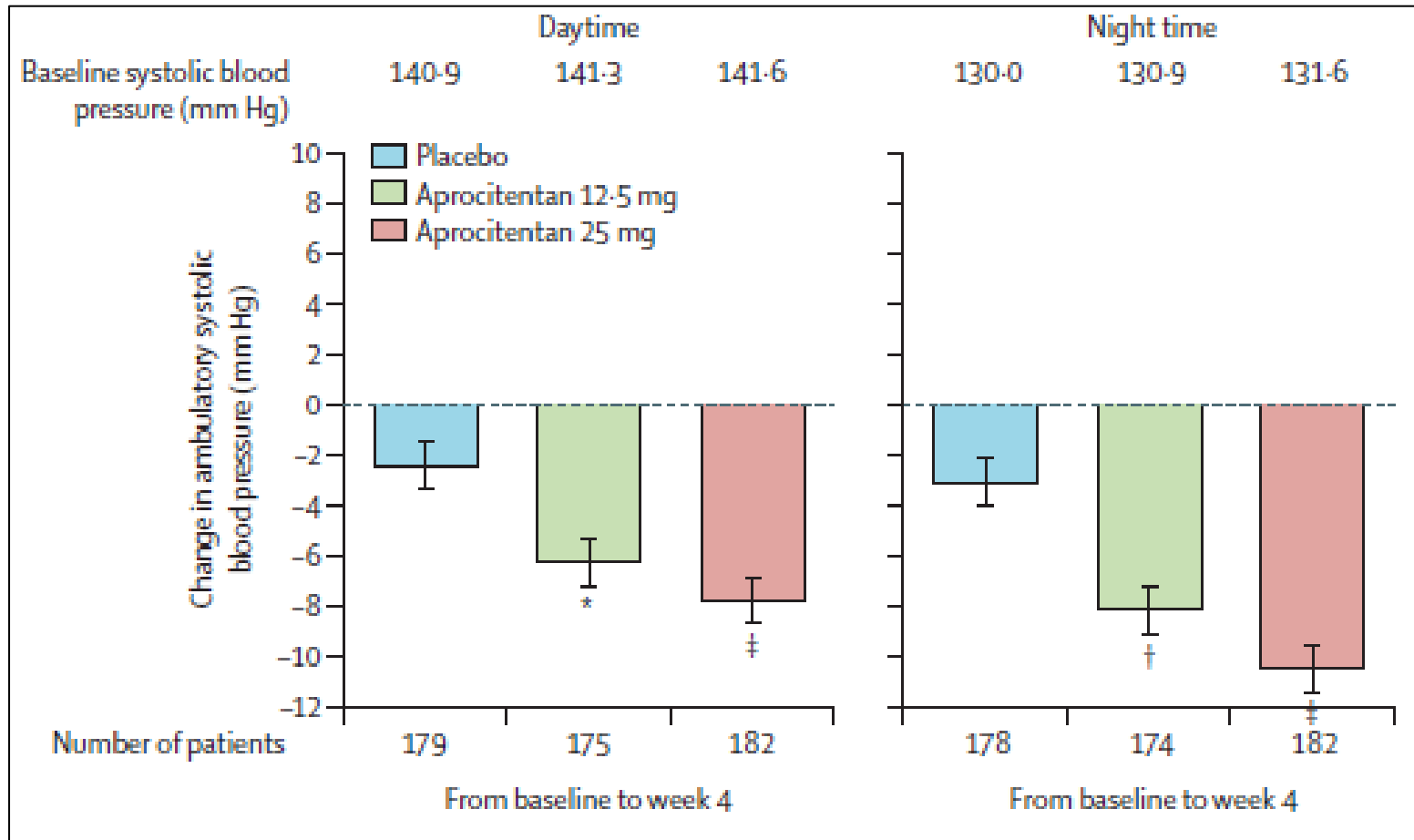
ETA => vasokonstriktion, glattmuskelproliferation, fibros

ETB => NO-medierad vasodilatation, natriures, ET-1-clearance

PRECISION-studien

Aprocitentan – endotelinreceptor-antagonist

Placebo-justerad
sänkning av SBP:
5 mmHg

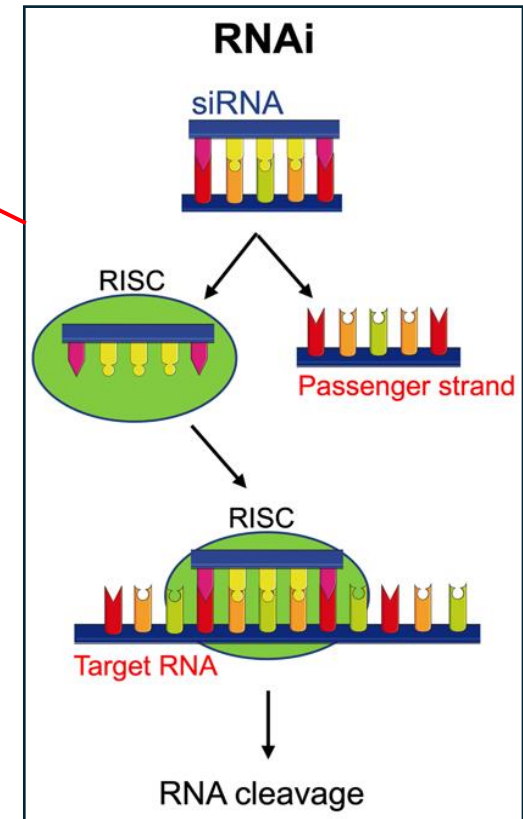
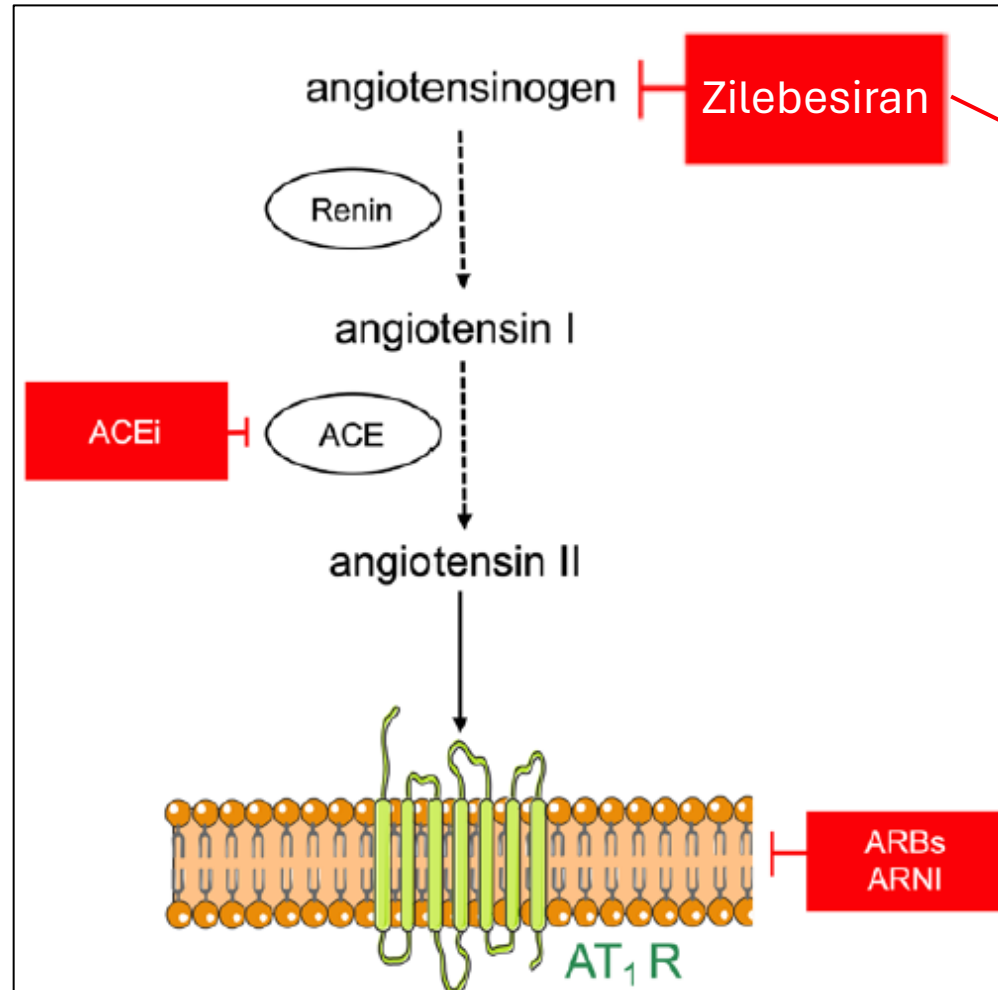

Placebo-justerad
sänkning av SBP:
7 mmHg

Zilebesiran

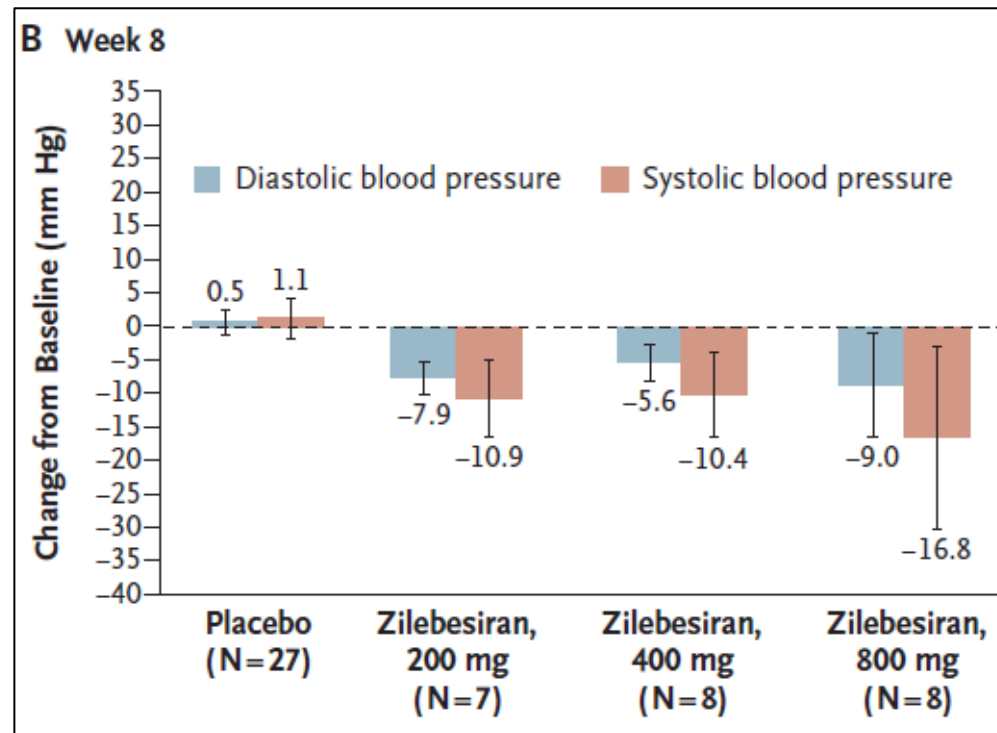
small interfering RNA (siRNA) som hämmar angiotensinogen-syntes

Zilebesiran, an RNA Interference Therapeutic Agent for Hypertension

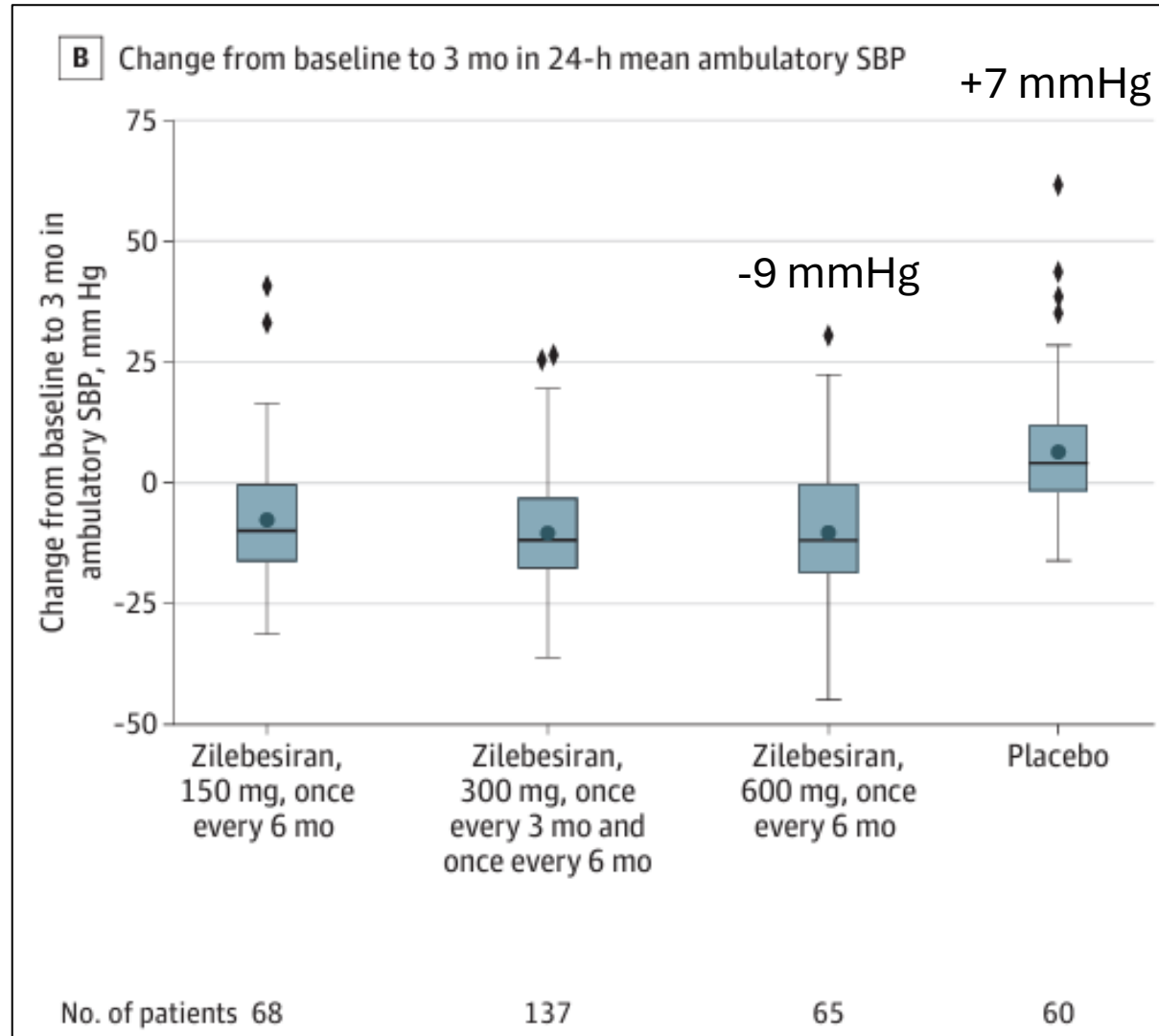
86 personer med SBP 130-165 mmHg

Placebojusterad sänkning av SBP: 17 mmHg

KARDIA-1-studien

Zilebesiran – siRNA som hämmar angiotensinogensyntes

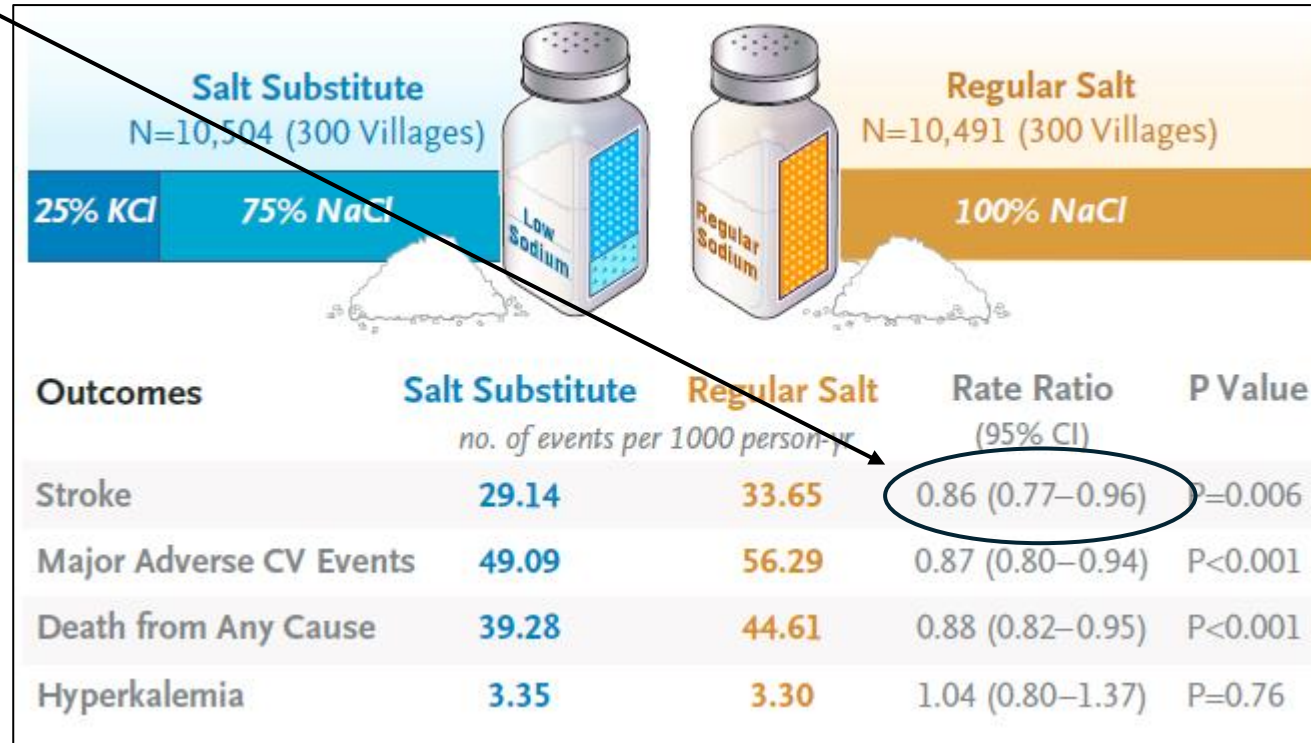
Placebo-justerad
sänkning av SBP: 16 mmHg

RESEARCH SUMMARY

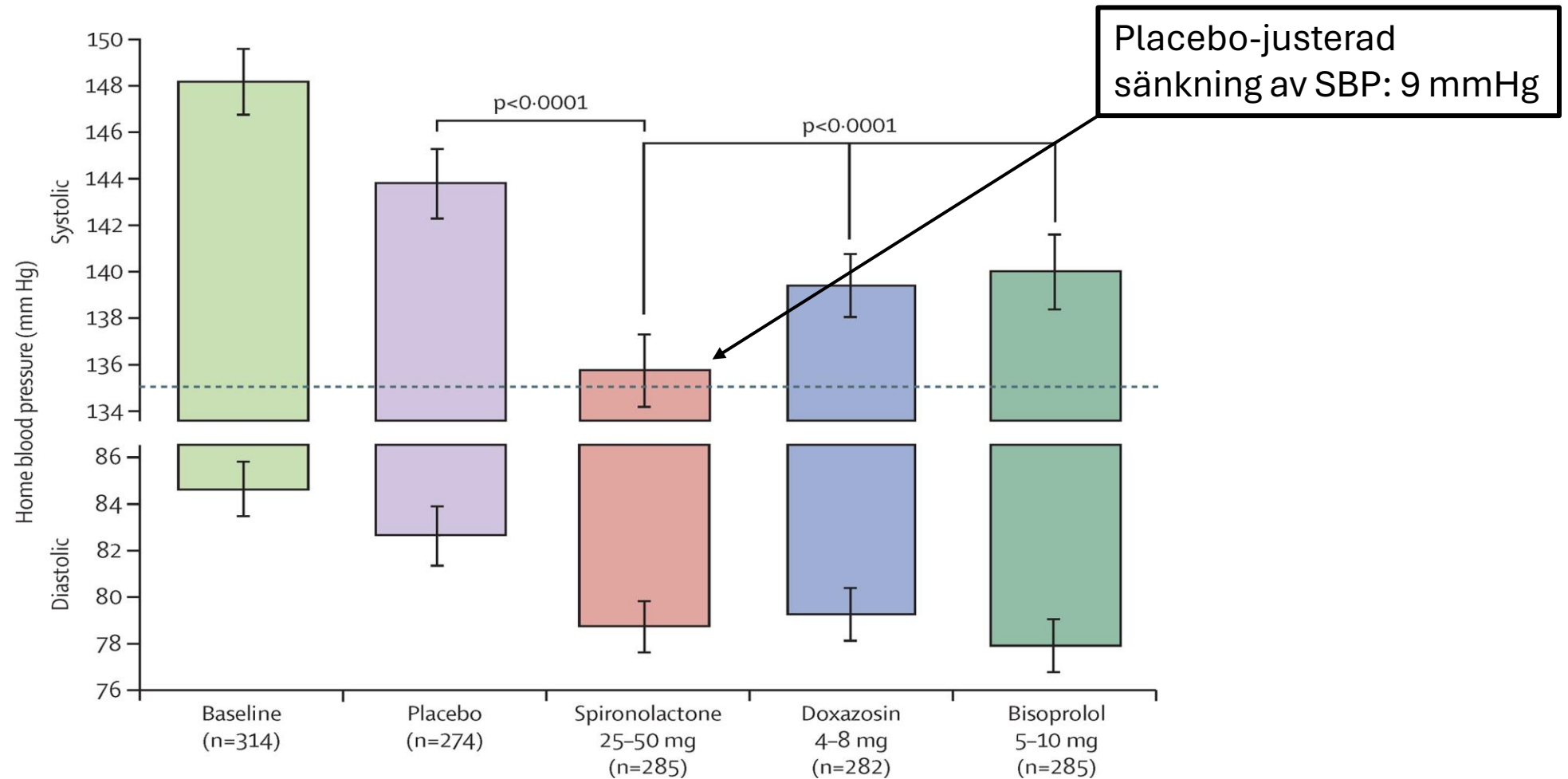
Effect of Salt Substitution on Cardiovascular Events and Death

Neal B et al. DOI: 10.1056/NEJMoa2105675

14% lägre risk för stroke

Spironolaktone ger störst blodtrycks-sänkning som tillägg vid resistent hypertoni

Sammanfattning

- Europeiska riktlinjer rekommenderar målblodtryck <130/80 mmHg
- Blodtrycksmätning utanför mottagningen ger bättre diagnostik
- Flera diabetesläkemedel kan leda till måttlig blodtrycks-sänkning
- Flera spännande läkemedelsklasser på gång:
  - aldosteron-syntashämmare
  - endotelinreceptorantagonister
  - angiotensinogensynteshämning med small interfering RNA
- Glöm inte bort saltrestriktion och spironolakton